
Rettferdighet - den største og mest krevende dyden

ARTIKKEL

GULBRANDSEN P

Sammendrag

Legen står i personlig forhold til sine pasienter samtidig som han er betrodd ansvaret for forvaltning av samfunnetsressurser. Dette er krevende, og det kan være vanskelig å handle rettferdig og skape rettferdige resultater.

Pasienter, som leger ikke lett identifiserer seg med, risikerer å komme dårlig ut.

Legen kan selv bli urettferdig behandlet i samfunnet. Mange mener at leger tjener for godt, og det er stadigvanligere å høre leger frykte uthengning og straff etter feilbehandling.

God utdanning gir en sterk posisjon i vårt samfunn, bl.a. fordi det ansees som mest høyverdig å vinne frem i diskusjoner ved hjelp av rasjonell argumentasjon. De som kan anvende dette, for eksempel leger, har derfor også vesentlig innflytelse på definisjonen av hva som er rettferdig. Dette er paradoksalt, siden den som er urettferdig behandlet, vil være tilbøyelig til å argumentere emosjonelt.

Følelser er nødvendig for utviklingen av begrepet rettferdighet. Derfor er evne til emosjonell innlevelse en vesentlig egenskap, som leger bør fremelske og anvende for å bidra til rettferdighet. I artikkelen drøftes dette ved hjelp av fire eksempler: Hvilke pasienter skal prioriteres i ventelistekøen, skal vi behandle selvforskyldt sykdom, hvaskal leger tjene og hvordan skal leger som gjør feil straffes.

Publisert: 20. mars 1999. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 21. mars 2026.